

(Политика, 28.10.2009)

Поједини српски историчари изричу две антиисторијске тезе. Прво, да су највећи кривци за положај Срба на Косову комунисти, да су их ојадрили више него турска окупација, те да нема решења за Косово без потпуног прекида са комунистичком прошлoшћу. И друго, да државна стратегија за Косово мора бити она коју су на том простору имале Краљевина Србија и Краљевина Југославија.

Стављање полуколонијалног понашања двеју краљевина као модела државне стратегије за Косово као нечега што је много вредније од онога што је учинила за Косово социјалистичка Југославија – потпуно је неосновано. Као да се не зна да су косовски Албанци, у време двеју краљевина, да би стекли основно школско образовање на матерњем језику морали да иду у Албанију, док је Косово у време социјалистичке Југославије имало статус федералне аутономије. Тадашња остварења Косова пре могу бити инспирација за будући статус те заједнице него оно што је на том плану учињено у време српске и југословенске краљевине.

Ако је једна крајност државно туторство Србије над Косовом, друга крајност су притисци да се Србија добровољно одрекне Косова, попут Де Голове ампутације Алжира и британског одрицања од колонијалних поседа. Аналогије не воде рачуна о историјским разликама, а оне су битне, јер показују да су Велика Британија, Француска и друге до поседа долазиле колонијалним освајањима, док је Косово било у саставу Србије још у доба Немањића. Две српско-југословенске краљевине јесу држале косовске Албанце у полуколонијалном положају, али Косово никад није било колонијални посед Србије, већ њен интегрални део у државном смислу. То су две различите ствари које, ако се изједначавају, стварају непотребну конфузију, доводе до сталних свађа око питања чије је Косово.

Једна је крајност враћање Косова на стање пре 1999. године, под државну ингеренцију централистички уређене Србије, а друга је правити од Косова још једну албанску националну државу на Балкану. Право, компромисно, треће решење за Косово може се пронаћи директним преговорима српске и албанске стране, уз непристрасно посредовање Уједињених нација. То треће решење може да буде, осим (кон)федералне заједнице унутар Србије, и независно Косово, али не успостављено на етничком

Комунисти нису ојадрили Србе на Косову

Пише: Миленко Марковић
четвртак, 29 октобар 2009 03:00

принципу, већ на принципу грађански уређене федералне државе равноправних ентитета, попут савремене Швајцарске. Другим речима, стање створено Милошевићевом владавином, НАТО бомбардовањем и изгоном Срба са Косова, може се превазићи једино поштовањем историјске вертикале да је Косово и српско и албанско.

Члан Форума за међународне односе Европског покрета у Србији